

государственно-монополистического капитализма: Монографія. М.: Высшая школа, 1983. 127 с.

4. Ганиев Ханлар Ильгар оглы. Особенности организации инфраструктуры в условиях диверсификации национальной экономики. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 87–91. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.1.87

5. Чукаєва І. Закордонний досвід та фактори формування і функціонування економічного механізму модернізації виробничої інфраструктури. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 8. С. 14 – 17.

6. Сонько С.,Скринько М. Інфраструктура в умовах транзитивної економіки. Монографія. Харків: Екограф, 2004. 256 с.

7. Трибушная В. Инновационная инфраструктура как необходимость поддержки наукоёмкого предпринимательства: технопарки и стратегическое управление: Монографія. Ижевск: Ижевский государственный технический университет, 2011. 240 с.

8. Васильев О. Методологія і практика інфраструктурного забезпечення функціонування і розвитку регіонів України. Монографія. – Харків: ХНАМГ, 2007. 341 с.

Кубецька Ольга Миколаївна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Остапенко Тетяна Миколаївна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки,
підприємництва та управління підприємствами
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара

СИСТЕМА ТА ВИДИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

Банкрутство — складний процес, який може бути охарактеризований з

різних боків: юридичного, управлінського, організаційного, фінансового, обліково-аналітичного тощо. Процедура банкрутства є кінцевою стадією невдалого функціонування підприємства, якій, зазвичай, передують стадії нормальної ритмічної роботи і фінансових ускладнень.

Ринкова економіка, яка протягом багатьох десятиліть і століть є основою розвитку західних країн, розробила визначену систему контролю, діагностики і по можливості захисту підприємств від повного краху, або систему банкрутства і підтримки підприємства (рис. 1).

Універсальність цієї системи робить її придатною для застосування в Україні, однак слід враховувати особливості національної економічної політики та існуючий у ринковій економіці західних країн механізм захисту підприємств і запобігання їх від банкрутства.

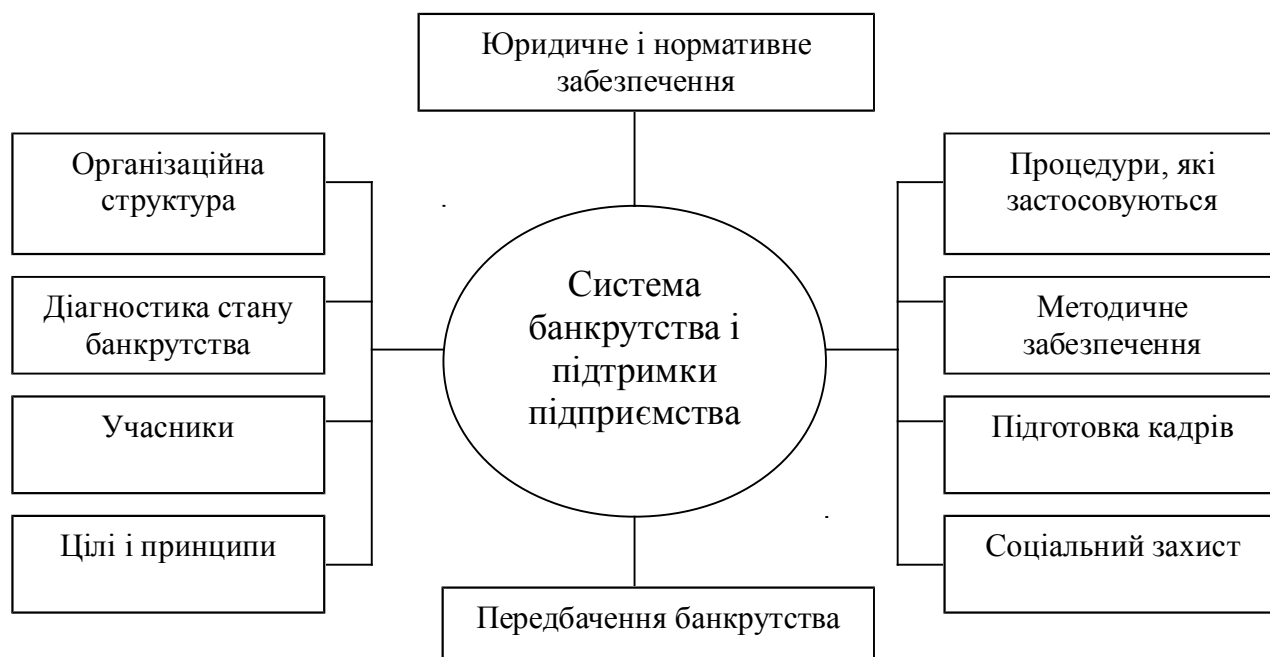

Рис. 1. Система банкрутства підприємств

Система банкрутства включає в себе низку логічних, при-чинно-наслідкових, організаційних і методичних процедур, які забезпечуються державними органами влади.

Мета створення і приведення в дію системи банкрутства в Україні — необхідність структурної перебудови господарства держави відповідно до

ринкового попиту населення за умови досягнення прибуткової діяльності основних структур, які виробляють товари і послуги.

Як свідчить світова практика, досягнення цієї мети відбувається при дотриманні основних принципів системи банкрутства (рис. 2).

Особливої уваги потребує детальне вивчення причин виникнення банкрутства. Це, в свою чергу, допомогло б у розробці конкретних шляхів недопущення банкрутства, що є вкрай необхідним, особливо в сучасних умовах.

Загрозу неплатоспроможності та банкрутства підприємства на практиці пов'язують із фінансовою кризою, під якою розуміють фазу розбалансованої діяльності підприємства та обмежених можливостей його впливу на фінансові відносини. Розрізняють три фази фінансової кризи:

- фаза, яка безпосередньо не загрожує функціонуванню підприємства (за умови переведення його на режим антикризового управління);
- фаза, яка загрожує подальшому існуванню підприємства і потребує негайного проведення фінансової санації;
- кризовий стан, який не сумісний з подальшим існуванням підприємства і призводить до його ліквідації.

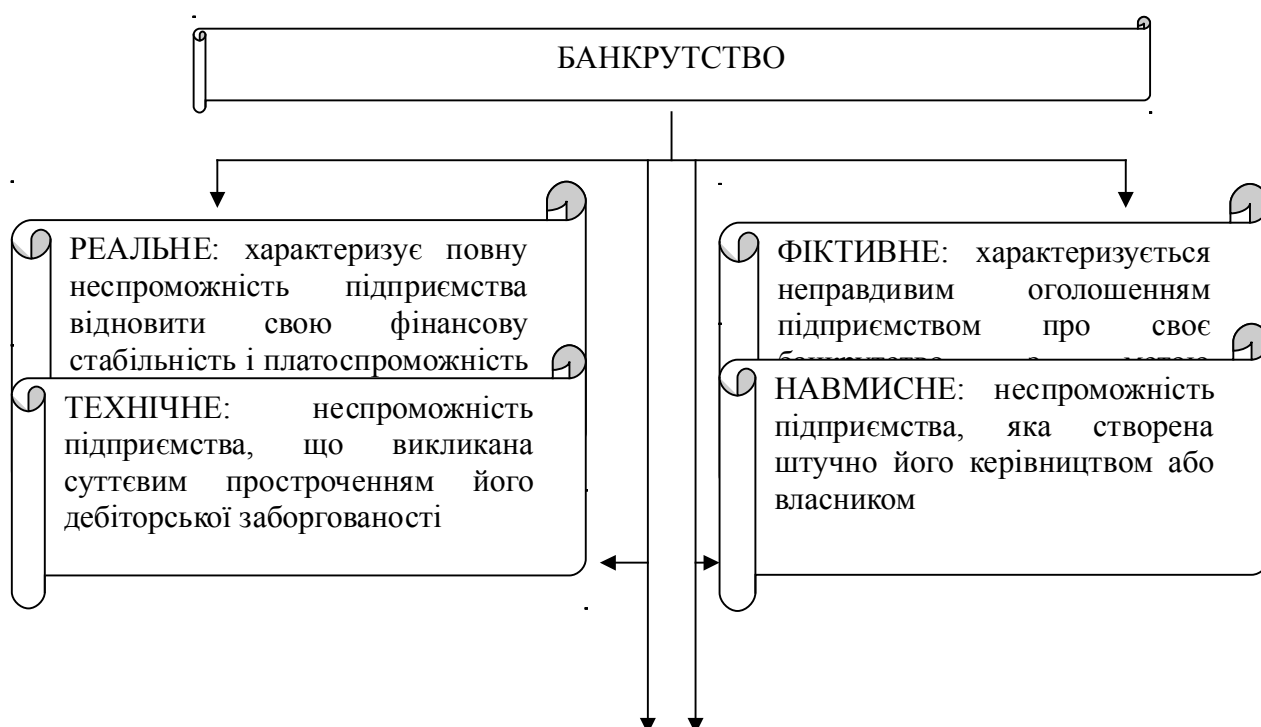

Рис. 2. Види банкрутства підприємства

Фактори, які можуть зумовити фінансову кризу на підприємстві, на думку Н. Н. Скворцова доцільно поділити на зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні). До зовнішніх чинників, які призводять до банкрутства підприємства відносять:

- економічні причини — спад виробництва, збільшення кількості збиткових підприємств, зростання дебіторської і кредиторської заборгованості, неплатоспроможність підприємств-партнерів тощо;

- політичні причини — політична нестабільність держави, недосконалість законодавства, високий рівень податків тощо;

- демографічні причини — структура населення, рівень добробуту та інші фактори, що визначають розмір і структуру споживання, платоспроможний попит населення тощо;

- інші причини — загальний рівень культури (виробництва, споживання), посилення міжнародної конкуренції, банкрутство боржників підприємства, загальний розвиток науки і техніки, рівень технологій тощо.

Отже, банкрутство підприємств — це наслідок глибокої фінансової кризи, система заходів щодо управління якою не дала позитивних результатів.

Список використаних джерел:

1. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. 268 с.

2. Копилюк О.І., Штангрет А.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств. Львів: УАД, 2005. 152 с.